

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K
Danmark
jm@jm.dk og kav@jm.dk

WILDERS PLADS 8K
1403 KØBENHAVN K
TELEFON 3269 8888
MOBIL +4591325701
EMTH@HUMANRIGHTS.DK
MENNESKERET.DK

DOK. NR. 19/00153-2

24. JANUAR 2019

HØRING OVER UDKAST TIL BEKENDTGØRELSE OM BEHANDLINGEN AF 15-17-ÅRIGE, DER ANBRINGES I KRIMINALFORSORGENS INSTITUTIONER

Justitsministeriet har ved e-mail af 10. januar 2019 anmodet om Institut for Menneskerettigheders eventuelle bemærkninger til udkast til bekendtgørelse om behandlingen af 15-17-årige, der anbringes i kriminalforsorgens institutioner.

Instituttet har følgende bemærkninger:

BAGGRUND

I forhold til den gældende bekendtgørelse, er der kun få ændringer i udkastet til den nye bekendtgørelse. Ændringerne vedrører for det første placering af unge 15-17-årige i henholdsvis åbent fængsel og lukket institution.

Med udkastet foreslås, at Kriminalforsorgsområdet efter en konkret vurdering får adgang til at placere enkelte indsatte på 18 år og derover på Jyderup Fængsels ungeafdeling og Søbysøgård Fængsels lukkede ungeafsnit, hvis det vurderes at tjene de 15-17-åriges tarv bedst.

Yderligere foreslås, for det andet, indsættelse af en ny § 13 i kapitel 3 om fælles bestemmelser, der præciserer retten til at modtage og pligten til at deltage i undervisning for indsatte i den undervisningspligtige alder.

MENNESKERETTEN

Det følger af FN's Konvention om Borgerlige og Politiske Rettigheder, artikel 10, stk. 3, at unge lovovertrædere skal holdes adskilt fra voksne og gives en behandling svarende til deres alder og retslige stilling. Danmark har imidlertid taget forbehold for denne del af bestemmelsen, der således ikke er juridisk bindende for Danmark.

Det følger imidlertid af FN's Børnekonventions artikel 37 (c), som er juridisk bindende for Danmark, at ethvert barn, der er berøvet friheden, skal behandles menneskeligt og med respekt for menneskets naturlige værdighed og på en måde, der tager hensyn til dets aldersmæssige behov. Det fremgår også heraf, at et barn, der er berøvet friheden, skal holdes adskilt fra voksne, medmindre en sådan adskillelse ikke anses at tjene barnets tarv. I modsætning til FN's Konvention om Borgerlige og Politiske Rettigheder giver Børnekonventionen således mulighed for, at staten under visse omstændigheder kan fravige udgangspunktet om, at mindreårige ikke må være placeret sammen med voksne.

Der foreligger herudover flere retningslinjer og anbefalinger fra FN og Europarådet – også kaldet "soft-law" – som ikke er juridisk bindende, som konventioner.

Børnekonventionen suppleres således blandt andet af FN's regler for beskyttelse af unge, der er blevet berøvet deres frihed (Havana-reglerne). Det følger af Havana-reglerne, at unge kan bringes sammen med omhyggeligt udvalgte voksne som led i et særligt program, der har vist sig at være til gavn for de unge, hvis det sker under kontrollerede forhold, jf. pkt. 29.

Lignende bestemmelser findes i De Europæiske Fængselsregler (Europarådets Ministerkomité's rekkommendation Rec(2006) 2, pkt. 11.1). Det følger endvidere af De Europæiske Fængselsregler, pkt. 11.2, at hvis børn undtagelsesvis frihedsberøves i et fængsel for voksne, skal der være særlige regler, der tager hensyn til deres status og behov.

INSTITUTTETS BEMÆRKNINGER

Instituttet bemærker, at det altovervejende menneskeretlige udgangspunkt er, at mindreårige i Kriminalforsorgens institutioner skal holdes adskilt fra voksne, medmindre en sådan adskillelse ikke tjener den mindreåriges tarv.

Instituttet anerkender, at der helt undtagelsesvist kan være konkrete, individuelle grunde til at fravige dette udgangspunkt for at undgå, at en mindreårig i realiteten ville sidde i isolation i en ungeafdeling eller på et ungeafsnit.

- Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at Kriminalforsorgen, i tilfælde hvor personer på 18 år og derover er placeret sammen med 15-17-årige, løbende fører nøje tilsyn med, at relationen mellem de(n) mindreårige og voksne indsatte fortsat er til de(n) mindreåriges bedste.

Der henvises til ministeriets sagsnr. 2018-0091-0186.

Med venlig hilsen

Emilie Thage

JURIDISK RÅDGIVER